

Η ευχή

◀ Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας ψαράς. Ένα απόγευμα έπιασε ένα μικρούτσικο ψαράκι. Το λυπήθηκε και το άφησε ελεύθερο.

– Είσαι πολύ ευχενικός, είπε το ψαράκι.

Για να σε ευχαριστήσω, σου χαρίζω τούτο το μαγικό κλειδί. Κράτησέ το και κάνε μια ευχή.

Ευτυχισμένος ο ψαράς έβαλε το κλειδί στην τσέπη του. Σκεφτόταν: Τι να ευχηθώ; Να ψαρεύω πάντα πολλά ψάρια; Να παντρευτώ μια καλή γυναίκα;

Όμως η τσέπη του ψαρά ήταν τρύπια και έχασε το κλειδί. ➤

– Λέτε ο Μολύβιος να βρήκε το κλειδί του ψαρά; είπε η Ιωάννα.

Eú εύ Eu ευ

Τα παιδιά παίζουν το παιχνίδι των ευχών. Συμπλήρωσε τα ευ (=εβ) που λείπουν. Βάλε τόνο στις λέξεις και διάβασε.

Θέλω να χορ__ω κάθε μέρα.

Θέλω να μαντ__ω τα αινίγματα.

Θέλω να μη ζηλ__ω
το μικρό μου αδελφάκι.

Θέλω να μην μπερδ__ω
τα Ι στην ορθογραφία.

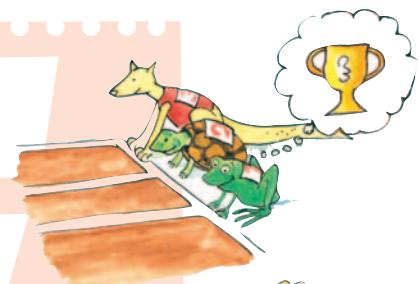
Θέλω να ταξιδ__ω συνέχεια.

Τα ζώα κάνουν τις δικές τους ευχές. Συμπλήρωσε τα ευ (= εφ) που λείπουν, βάλε τόνο και κεφαλαίο γράμμα, όπου χρειάζεται, και διάβασε.

Εύχομαι να νικήσω __κολα
στον αγώνα.

Εύχομαι να γίνω χορ__τρια.

__χομαι να πάρω συνέντ__ξη
από το βασιλιά των ζώων.

__χομαι να γίνω
δι__θυντής στο σχολείο.

Ο θείος Παύλος

'Ένα μεσημέρι, όταν η Ιωάννα γύρισε στο σπίτι,
της είπε η μαμά της:

- Έχει έρθει ένα δέμα στο ταχυδρομείο για σένα.
Αύριο, μετά το σχολείο θα πάμε να το πάρουμε.
- ‘Όταν πήγαν στο ταχυδρομείο, η μαμά έδειξε
την ταυτότητά της. Τότε ο υπάλληλος τους έδωσε
ένα δέμα.
- Ποιος έστειλε αυτό το δέμα; ρώτησε η Ιωάννα.
- Ο θείος σου ο Παύλος. Το πλοίο του είναι
στην Αφρική τώρα, είπε η μαμά.
- Κοίτα, μαμά! Μια μαύρη μάσκα με χάντρες. Και ένα
βιβλίο με σαύρες. Και ένα γράμμα για μένα.

Aú aú Au au

Τι δουλειά νομίζεις ότι κάνει ο θείος της Ιωάννας;
Διάβασε και συμπλήρωσε το σωστό.

Είναι ράφτης;
Είναι ναυτικός;
Είναι υδραυλικός;

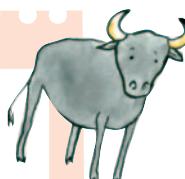
Ο Θείος Παύλος είναι _____.

Συμπλήρωσε τα **Au au** που λείπουν και βάλε τόνο όπου χρειάζεται. Θα διαβάσεις τι τραγουδά ο παπαγάλος.

Ο Στ_ρος, ο μικρούλης τ_ρος,
κι η _ρα, η μεγάλη σ_ρα,
από το πρωί
ψάχνουν στην __λή
το μ_ρο το κουτί¹
με το θησ_ρό
που έκρυψα εγώ.

Για τ' αγγελάκια του ουρανού

Καμιά φορά στα ποιήματα,
στις λέξεις, στα τραγούδια
ακούω φτεροκοπήματα
θαρρώ απ' αγγελούδια.

Σύννεφά μου, αφήστε με
πάνω σας να πατήσω,
τ' αστράκια που θαμπώσατε
να πάω να τα γυαλίσω.

Οι πύραυλοι στον ουρανό¹
τρέχουν σαν μηχανάκια.
Καλέ Θεούλη, φύλαγε
τ' áστρα και τ' αγγελάκια.

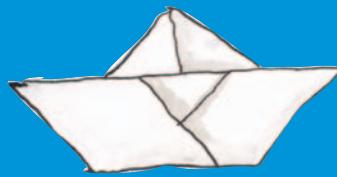
Θέτη Χορτιάτη

Χορτιάτη, Θ. Τετράστιχα.

Από το Ζήκου-Βάρφη, Ε. (ανθολόγηση) Διαλέγω και διαβάζω.

1995. Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ.
και Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών

Καράβια

Ένα γράμμα για την Ιωάννα

Η Ιωάννα διαβάζει και ξαναδιαβάζει το γράμμα που έστειλε ο θείος Παύλος.

Κένυα, Πέμπτη 5 Μαρτίου

Αγαπημένη μου Ιωάννα,
Τι κάνεις; Χάρηκα πολὺ που πήρα
το γράμμα σου. Ήρα που έμαθες να γράφεις,
Θα γράψουμε ο ίνας στον άλλο της περιπέτειές μας.
Μου έγραψες πώς έχεις ένα σκυλάκι.

Πώς το λένε; Έχω κι εγώ να σου διηγηθώ
ιστορίες για μεγάλα Ιώα. Του τα είδα όλα αυτά;
Πήγα σε ένα πάρκο αύριων Ιωνών. Εκεί τα Ιώα
Τουν ελεύθερα. Είδα έναν ελέφαντα που έπινε
νερό με την προβοκίδα του. Είδα μαϊμούδες
πάνω στα δέντρα. Μπορείς να τα δεις και να
τα φωτογραφίσεις μόνο από μακριά. Σου στέλνω
μερικές από τις φωτογραφίες που τραβήγα.

Σε λίγες μέρες γυρίζω στην Ελλάδα.
Θα διαβάσουμε μαζί το βιβλίο με τις σαύρες
που σου έστειλα.

Με πολλή αγάπη
ο θείος Παύλος

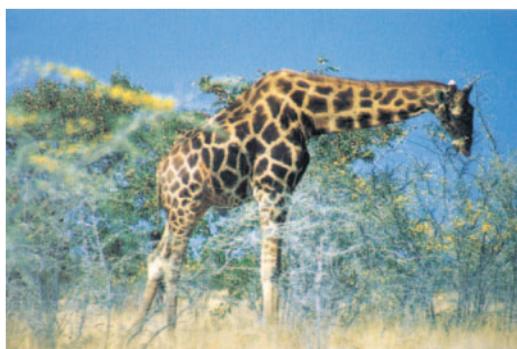
Πού πάει ο παπαγάλος που φεύγει;

Είπε πως θα πάει στην Αφρική. Πώς;

Παρατηρήστε τις φωτογραφίες. Συζητήστε και γράψτε τι κάνουν τα ζώα σε κάθε φωτογραφία.

Γιατί στο πάρκο των άγριων ζώων οι άνθρωποι μπορούν να φωτογραφίσουν τα ζώα μόνο από μακριά;

Δώρα για την Ιωάννα

Λίγες μέρες μετά
ο θείος Παύλος έφτασε
φορτωμένος με δώρα
για την Ιωάννα.

– Ποιο πακέτο θα
ανοίξεις πρώτα; Το
κόκκινο ή το πράσινο;
ρώτησε ο θείος
Παύλος.

– Το κόκκινο, είπε
η Ιωάννα. Α! Ο Πινόκιο! Δες
πόσο μεγάλη είναι η μύτη του!

– Τον αγόρασα από την Ιταλία, είπε ο θείος Παύλος.
Τώρα διάλεξε. Το πράσινο πακέτο ή τη σακούλα;

– Το πράσινο πακέτο, απάντησε η Ιωάννα. Ένα καπέλο!
Δεν έχω ξαναδεί τόσο μεγάλο καπέλο!

– Είναι από το Μεξικό, της είπε ο θείος Παύλος.
– Και αυτή η σακούλα τι έχει; ρώτησε η Ιωάννα.
– Άνοιξε και θα δεις, της απάντησε ο θείος Παύλος.
– Ένα τύμπανο! Φώναξε χαρούμενη η Ιωάννα.
– Ένα τύμπανο από την Αφρική για να παίζεις μουσική,
της είπε ο θείος Παύλος γελώντας.

Ποια σακούλα είναι για μένα;
Η μικρή ή η μεγάλη;

Τι κρύβει το μπαούλο;

Χθες ο θείος Παύλος άνοιξε το συρτάρι της κουζίνας. Και τι να δει! Το κλειδί που είχε βρει ο Μολύβιος. Άρχισε τότε να φωνάζει:

- Το κλειδί μου! Ποιος το 'βαλε εδώ; Το 'ψαχνα παντού!
Πίστευα πως το 'χα χάσει. Ιωάννα, εσύ το βρήκες;
- Όχι εγώ. Ο Μολύβιος, απάντησε η Ιωάννα.
- Μπράβο, Μολύβιε! Σ' ευχαριστώ, είπε ο θείος Παύλος.
- Θείε, τι ανοίγεις μ' αυτό το κλειδί; ρώτησε η Ιωάννα.
- Το μπαούλο με τους θησαυρούς μου, απάντησε ο θείος Παύλος.
- Τι θησαυρούς, αληθινούς; ρώτησε η Ιωάννα.
- Και βέβαια αληθινούς. Είναι πράγματα που 'χω μαζέψει απ' τα ταξίδια μου, είπε ο θείος Παύλος.
- Τι 'ναι; Θα 'θελα να δω! Να φωνάξω και τους φίλους μου;
ρώτησε η Ιωάννα.
- Εντάξει. Αύριο,
μετά το σχολείο,
ελάτε όλοι σπίτι μου.

Τι 'ναι σ' αυτό το μπαούλο;

Τι είναι σε αυτό το μπαούλο;

Καράβια

Καράβια μεγάλα, καράβια μικρά, καράβια με πανιά, καράβια με φουγάρα*, βάρκες, καΐκια, υπερωκεάνια... Αυτός είναι ο θησαυρός του θείου Παύλου. Καράβια παρόμοια με τα αληθινά, όμως πολύ μικρότερα. Μοιάζουν με παιχνίδια. Από παιδί τα μαζεύει κι έχει πια μια μεγάλη συλλογή.

Κάθε φορά που γυρίζει απ' τα ταξίδια του, βγάζει τα καράβια από το μπαούλο. Τα ξεσκονίζει, τα χαϊδεύει, τα καμαρώνει. 'Όλα τα καράβια έχουν ονόματα. Το αγαπημένο του είναι η «Σαΐτα», ένα ξύλινο καΐκι με πανιά. Το έφτιαξε ένας γέρος ναυτικός από τη Σκόπελο.

Στον Ορφέα άρεσε περισσότερο το καράβι που είχε ζωγραφισμένα δύο τεράστια μάτια στα πλαινά της πλώρης** του.

– Ήταν τα πολεμικά καράβια στην αρχαία Ελλάδα, είπε ο θείος Παύλος.

* **φουγάρο:** το μέρος απ' όπου βγαίνει ο καπνός από τις μηχανές του πλοίου.

** **πλώρη:** το μπροστινό μέρος ενός πλοίου.

Θέλω να ταξιδέψω με ένα καΐκι.

Τα παιδιά έψαξαν πληροφορίες για τα πλοία που είδαν.

ΠΛΟΙΑ

Υπερωκεάνιο: Πολύ μεγάλο πλοίο που κάνει μακρινά ταξίδια. Διασχίζει τους ωκεανούς και μεταφέρει επιβάτες από λιμάνι σε λιμάνι.

Εμπορικό πλοίο: Μεγάλο ή μικρό πλοίο που κινείται με μηχανές. Μεταφέρει πράγματα από λιμάνι σε λιμάνι.

Καΐκι: Μικρό πλοίο που κινείται με πανιά και μηχανή. Το χρησιμοποιούν για ψάρεμα και για μικρά ταξίδια.

22

Ποιο είναι ποιο;
Βοήθησε τα παιδιά να βρουν ποιο είδος πλοίου δείχνει η κάθε εικόνα.

1

2

3

Παρατηρήστε την εικόνα. Περιγράψτε τη διαλέγοντας κάθε φορά μία από τις λέξεις.

πλοίο / ποδήλατο

κουπιά / ρόδες

μηχανή / πετάλια

4

Βάρκα: Πολύ μικρό _____ για κοντινές βόλτες και για ψάρεμα. Κινείται με _____ και _____.

Παιχνίδια που ταξιδεύουν

Τα παιδιά διάβασαν σε ένα βιβλίο με κατασκευές πώς να φτιάχνουν καραβάκια από απλά υλικά.

Ακολούθησε τις οδηγίες και φτιάξε το δικό σου καράβι.

Υλικά

1. Ένα πλαστικό μπουκάλι με το καπάκι του
2. Πινέλα
3. Χρώματα
4. Κόλλα
5. Φελλοί
6. Ένα φλιτζάνι ρύζι

Οδηγίες

1. Βάφουμε ολόκληρο το μπουκάλι.
2. Ζωγραφίζουμε φινιστρίνια* πάνω στο μπουκάλι.
3. Κολλάμε τους φελλούς για φουγάρα.
4. Όταν στεγνώσει καλά η κόλλα, τους χρωματίζουμε.
5. Ανοίγουμε το καπάκι του μπουκαλιού και ρίχνουμε μέσα στο μπουκάλι ένα φλιτζάνι ρύζι. Βάζουμε το ρύζι για να μην αναποδογυρίζει το καράβι μας στο νερό.
6. Κλείνουμε καλά το καπάκι.
7. Γράφουμε στο καράβι το όνομά του.

9

* φινιστρίνια: τα στρογγυλά παράθυρα στα πλοία.

Με το καράβι μου που λέγεται «Βοριάς»
θα κάνω **ταξίδια** μακρινά.

Το πετροκάραβο

Ο θείος Παύλος διηγήθηκε στα παιδιά μια ιστορία.
Την είχε ακούσει από ένα γέρο ναυτικό.

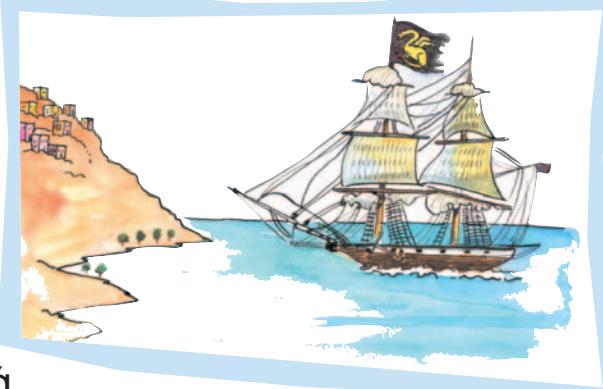

Κοντά στην Κέρκυρα υπάρχει ένα μικρό νησάκι που μοιάζει με καράβι. Λένε ότι κάποτε, στα παλιά χρόνια, φάνηκε από μακριά ένα παράξενο καράβι. 'Όλος ο κόσμος βγήκε στην ακρογιαλιά για να το δει. Να ήταν άραγε φίλοι ή εχθροί;

Το καράβι έφτασε στο πέρασμα ανάμεσα στα βράχια. Τότε είδαν τη σημαία του. Ήταν από μαύρο ύφασμα κι είχε ζωγραφισμένο ένα θεριό. 'Όλοι έτρεξαν στα σπίτια τους φοβισμένοι. Έσβησαν λάμπες και κεριά. Μόνο η Σμαρώ, ένα σγουρομάλλικο κορίτσι, έμεινε στην ακρογιαλιά.

– Θεέ μου, αν είναι εχθροί, ας γίνει το καράβι τους πέτρα, ευχήθηκε η Σμαρώ.

Αμέσως το καράβι πέτρωσε και έγινε ένα μικρό νησί. ➤

Ελεύθερη διασκευή λαϊκής παράδοσης από την Κέρκυρα

- Γράψε για το καράβι που θα ήθελες να έχεις. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις λέξεις όπως: φουγάρο, πανιά, άγκυρα, πλώρη, ωκεανός, κύμα.
- Χωριστείτε σε ζευγάρια. Ανταλλάξτε τις ιστορίες σας.
- Διαβάστε και εικονογραφήστε ο ένας την ιστορία του άλλου.

Στο ύφασμα βλέπω ζωγραφισμένο ένα θεριό.

Η 25η Μαρτίου

‘Υμνος εις την ελευθερία

Σε γνωρίζω από την κόψη
του σπαθιού την τρομερή,
σε γνωρίζω από την όψη,
που με βία μετράει τη γη.

Απ' τα κόκαλα βγαλμένη
των Ελλήνων τα ιερά,
και σαν πρώτα ανδρειωμένη,
χαίρε, ω χαίρε, Ελευθεριά!

Διονύσιος Σολωμός

Σολωμός, Δ. 1999. «‘Υμνος εις την Ελευθερίαν»,
απόσπασμα στο Ποιήματα. Αθήνα: Ίκαρος

Θεόδωρος Βρυζάκης, *Το στρατόπεδο του Καραϊσκάκη*

Ρήγας Φεραίος

Φεραίος, Ρ. [χ.χ.]. «Θούριος», απόσπασμα:
στο Ο Θούριος και άλλα επαναστατικά τραγούδια.
Θεσσαλονίκη: Εκδοτική Θεσσαλονίκης

Τα παιδιά βρίσκονται στο Ναυτικό μουσείο και κοιτάζουν πλοία
και ρούχα που φορούσαν οι νησιώτες την εποχή του 1821.

